

**НАЦИОНАЛНА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ
„ПРОФ. ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ“**

**Вокален факултет
катедра „Поп и джаз изкуство“**

Владимир Димов Димов

**РАЗВИТИЕ НА ПЕВЧЕСКИЯ ТАЛАНТ В ПОПУЛЯРНАТА
МУЗИКА У НАС В УСЛОВИЯТА НА ГЛОБАЛИЗАЦИЯ**

АВТОРЕФЕРАТ

На дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен

„ДОКТОР“

Научно направление
8.3“Музикално и танцово изкуство“

София, 2019 г.

Дисертационният труд е обсъден и предложен за защита на заседание на катедра „ Поп и Джаз изкуство“, проведено на 19.09.2019г.

Разработката се състои от 103 стр. и съдържа увод, три глави, заключение, справка за основните приноси на дисертационния труд, (съдържа 82 заглавия - 22 на кирилица, 60 на латиница), справка за приносите в цялостната художественотворческа дейност, творческа автобиография на Владимир Димов. Общият обем е 103 страници.

Защитата на дисертационния труд ще се състои на/2019 г., от часа в зала №48 на НМА „Проф. Панчо Владигеров“, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ 94 на открито заседание на Научно жури в състав: проф.д.изк.н.Мария Ганева, проф.д-р Цветан Недялков, проф.д-р Симо Лазаров, проф.д-р Юлиан Куюмджиев, проф.д-р Стела Динкова.

Дисертационният труд и материалите за защита са на разположение в Учебния отдел на НМА „Проф. Панчо Владигеров“.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Обща характеристика на дисертационния труд.....	4
Актуалност и значимост на проблема.....	4
Цел, обект, предмет и задачи на изследването.....	5
Изследователска теза на изследването и значимост на дисертацията.....	6
Изследователски подход и използвана методология.....	8
II. Структура и съдържание на дисертационния труд.....	8
Структура на дисертационния труд.....	8
Съдържание на дисертационния труд.....	9
III. Справка за приносите в дисертационния труд.....	36
IV. Художественотворческа дейност.....	37
V. Творческа автобиография.....	37

I. Обща характеристика на дисертационния труд

Актуалност и значимост на проблема

Разглеждайки темата за тенденциите в реализацията на младите таланти в музиката през последните години, няма как да не засегна успоредно и глобализацията и нейните културни аспекти, поради факта, че има пряка зависимост между тях. Културната глобализация осъвремени, тенденциите на самото развитие и начина на изявата на младите таланти, предлагайки нови обстоятелства, нови форми и нови места за изява. Доколко тези нови форми и формати са приложими в България, доколко допринасят или обратно вредят по пътя на успешната реализация на младите таланти в поп жанра е един от актуалните въпроси, касаещи културата на нацията, които трябва да си задаваме. Ето защо смятам, че е дошло времето за преоценка на нашата културна политика. Само една адекватна културна политика може да осигури протекция на таланта на артиста, неговото развитие да създава и съхранява една достойна ценностна система в младото поколение, а стремежът към качествен творчески продукт да бъде доказателство за успешната реализация на твореца. Или казано накратко и съотнесено към младия артист и изпълнител в поп жанра, процесът да се развива в посока качествен продукт и качествената му изява да създават слушателска аудитория от ценители, а не обратното - неквалифицирана аудитория да формира и стимулира некачествен творец, което наблюдаваме през последните 15 години. Нека проследим процеса и отговорим на въпроса кога настъпи обратът чисто хронологически; кога и кой подпомогна силният поп стил да бъде изтикан в неизвестна посока и има ли това връзка с процесите на глобализация и демокрация.

Цел, обект, предмет и задачи на изследването

Поставена е задача проучването да е максимално обективно и критично насочено при анализа на проблемите и при реализацията на младия талант в поп жанра особено през последните 15 години. Заедно с това се поставя въпросът защо въпреки безспорното съществуване на толкова гласови дарования сред българите, въпреки отличното образование, което висшите музикални учебни заведения предлагат, въпреки всеотдайността на талантливия човек, въпреки наследството, което имаме от поколението преди нас - истинските поп икони като Лили Иванова, Васил Найденов, Орлин Горанов, Георги Христов, Камелия Тодорова, Маргарита Хранова, Кичка Бодурова, Йорданка Христова, Силвия Кацарова, Кристина Димитрова, големите музиканти от поп и рок групите ФСБ, Диана Експрес, Щурците, Сигнал, Тоника СВ и др., поп жанрът е изместен от негова пошла форма, превзела голяма част от сцената и култивирайки своя пошла аудитория, загуби за слушател качествен меломан.

Целта на това изследване включва намирането на същността на проблема, обяснението и най-важно установяване на това в каква фаза се намира музикалният поп жанр, отива ли си или точно обратното - завръща се с ново самочувствие и в нова форма, за да заеме своето традиционно достойно място на българската сцена, аплодиран от истинските си почитатели. Това изследване цели да отговори на въпроса къде и защо се къса нишката по пътя на успешната реализация на повечето съвременни поп изпълнители и доколко това има връзка изобщо с културната глобализация. Безспорно има изключения като Любо Киров, Орлин Павлов, Графа, Мария Илиева, Миро от дует "Каризма", но остават редица таланти, както казах, а и тези след нас, за които би трябвало да помислим как веднъж открили ги, можем да ги запазим, развием и реализираме успешно, премахвайки негативите по пътя на себе

утвърждаване в музикалния бранш. Чрез анализа проучването се надява да внесе яснота и поглед напред в следните направления:

- Анализ на взаимовръзката на световната културната глобализация с музикалната индустрия и по-специално с поп музиката и влиянието ѝ при формирането и реализацията на съвременния поп изпълнител;
- Хронологически преглед на промените, настъпили на музикалната сцена с навлизането на нов популярен и кичозен стил музика;
- Емпирично наблюдение при личните изяви на автора като артист-изпълнител от една страна и участията му като преподавател или жури в различни музикални формати, от друга;
- Ролята на музикалните медийни формати при формирането и развитието на вокалните изпълнители в българската поп музика;
- Практически изводи и препоръки към настоящите и бъдещи изпълнители в музикалния поп бранш.

Изследователска теза на изследването и значимост на дисертацията

За последните години в резултат на глобализацията, интернационализацията и смесването на културите, за поп изпълнителите е трудно да открият и наложат свои ярко изразени и успешни таланти. Бих искал да засегна именно идеята за изграждане и утвърждаване на съвременното поп изкуство като изразя личните си наблюдения и заключения относно тенденциите при реализацията на поп изпълнителите днес. Къде се крие успехът - в това да бъдеш изпълнител, промотиран от голям продуцент или да си грамотен независим артист в крак с новите тенденции и иновативни технологии. Време е за оценка на реалната ситуация на музикалната сцена и

насърчаване на онези качествени форми на изява, които тепърва ще се идентифицират като поп култура - популярна музика, пеене и култура.

Аз лично смятам, че за да се разреши един проблем, към него трябва да се подходи смело, конкретно и директно. Ето защо в настоящия труд се стремя ясно да назова проблемите, които виждам пред младите поп изпълнители особено през последните 15 години, а именно: има безспорни таланти, но познават ли те традицията и как я съхраняват, повлиява ли ги културната глобализация, имат ли сцена за изява или я отстъпиха без съпротива, имат ли подкрепата на творците – на добрите композитори, на добрите автори на музикален аранжимент и на добрите текстописци, които да им дадат в ръцете продукта – песента – хит, шедьовъра, който да бъде изпят, с който да бъде запомнен младия поп талант, както и това имало ли е и има ли днес така наречените покровители на таланта, меценатите, които обгрижват вече продажбата на самия талант, за да може да се развива и представя на ниво, защото всички знаем, че изкуството има висока цена и изисква големи разходи от страна на твореца и артиста за достойно представяне.

Чрез опита ми за анализ на културната глобализация и влиянето ѝ в развитието на съвременните поп изпълнители и изследване на състоянието на актуалното музикално изкуство се надявам да бъде внесена яснота в пътищата за разрешаване на реалните проблеми, касаещи младия поп изпълнител и въобще реализацията на съвременна и качествена българска поп музика. Заставам зад идеята музиката в България да бъде приоритет на нашата държава в лицето на Министерство на културата, на музикалните училища и академии и на всички грамотни меценати, но не и на медийните босове, защото талантът е нашето истинското богатство.

Изследователски подход и използвана методология

Темата за реализацията на младите хора би трябвало да залегне в културната политика на всяка една държава, да бъде приоритетна цел на всяка една достойна нация. Ето защо, след като изминах пътя на ученик, студент, в момента и преподавател, аз реших да разгледам развитието на певческия талант в популярната музика в България.

Обект на анализ са основни факти, свързани с поп музиката и взаимното влияние на културните аспекти на глобализацията и тенденциите при реализация на младия поп изпълнител.

В изследването се използват следните научни методи: емпиричен, историко-типологичен, историко-систематичен, аналитичен метод, сравнителен анализ.

II. Структура и съдържание на дисертационния труд

Структура на дисертационния труд

Дисертационният труд е разделен на увод, три глави, заключение, справка за приносите на дисертационния труд, библиография, художественотворческа дейност, творческа автобиография.

В първа глава са включени следните подтеми:

- Културните аспекти на глобализацията;
- Глобализация и музикална индустрия;
- Транскултура.

Втора глава поставя фокус върху ролята на международните фестивали и конкурси, чрез следните подтеми:

- Музикалните риалити формати;

- Риалити формати по света и в България;
- Влияние на музикалните риалити формати при реализацията на певческия талант в популярната музика в България.

Трета глава акцентира на тенденциите и перспективите за успешната реализация на младите таланти

Заклучението представя обобщение и основни изводи след направеното изследване и идентифицира изследователската теза на проучването, а справката характеризира приноса на дисертационния труд.

Художественотворческата дейност представя изявите и работата на автора от началото на музикалния му път.

Творческата автобиография разкрива хронологично събитията, както по отношение на музикалната кариера на автора, така и във връзка с неговата преподавателска дейност.

Съдържание на дисертационния труд

Първа глава разглежда *културните аспекти на глобализацията*. Глобализацията е най-обсъжданата тема през 21-ви век. Въпреки това, проблемът е, че светът не може да даде едно общо определение. Това е така, защото, много хора се съмняват в това дали днешните събитията в света са резултат на глобализацията. По този начин, глобализацията се разширява като понятие и включва аспекти не само на икономиката, но и на политиката и други социално-културни въпроси. Глобализацията засяга почти всяко човешко същество, това е така, защото процесът на глобализация обхваща почти целия свят или чрез транспорт, или чрез търговия и комуникация. В допълнение, всички човешки дейности по света се извършват в рамките на тези сектори.

С появата на процеса на глобализация, се наблюдава интегриране, при което се загубва разнообразието на културата между различните културни групи. България е страна с богато културно наследство, наблюдавано в театри, кина, библиотеки, световно признати галерии, музеи и концертни зали и с добре поддържани традиции.

Една от най-дискутираните проекции на глобализационните процеси определено е културната, а въпросът за запазването на специфичната културна идентичност – национална и етническа е основополагащ за глобализацията като цяло. Според скептиците глобализацията ще доведе до размиване на строгите понятия, рамки и граници на локалните общности, нацията е обречена на упадък, като по този начин ще се образува нетрайна и неефективна смесица от традиции. Противоположна теза е, че чрез глобализацията културата придобива по-големи мащаби, а така и по-голяма популярност и масовизация. Ако се разгледа етимологията на глобализация и култура, ще се стигне до много интересен отговор: Културната глобализация означава „сфера на култивация”. Дали глобализацията повишава култивацията на народностните елементи или прави точно обратното?

Самата „култура” съдържа много широка концепция и може да се приспособи за означаване на различни видове култури - от тази на индивида до професионална или социална. Културата обозначава характерния за определена човешка група начин на живот, ценностите и нормите, самият процес на изграждането им и техният материален израз.

Културата може да се обвърже тясно и с понятието „цивилизация”, което пък може да се определи просто като противоположност на варварство, но не и като синоним на култура.

Тук се разглеждат различни гледни точки и теоретични примери във връзка с изследвания по темата за глобализацията, като Глава първа поставя фокус върху два ключови въпроса свързани с дисертационния труд:

Първо, това е въпросът за глобализацията и музикалната индустрия, като се дават множество дефиниции на понятието „глобализация“ от различни гледни точки, вкл. икономическа, културна, социална, по линия на идентичността и др. Самият термин „глобализация“ (от англ. globalization) произлиза от думата „глобален“ (от англ. globalize), която се отнася до появата на международна мрежа от икономически системи. Една от най-ранните употреби на термина е в публикация от 1930 г., озаглавена „Към ново образование“, където се обозначава един общ цялостен поглед върху човешкия опит в образованието. Терминът започва да се използва в икономическия му смисъл през 1981 г., но в други отношения той се използва поне от 1944 г..

Глобализацията е процес, който се оценява по резултатите. Въпреки, че голяма част от „болестите“ на днешния свят – бедността, липсата на достоен труд и неуважението на човешките права – съществуват много преди настоящата фаза на глобализация, определени райони на света са подложени на изключване и лишения. За мнозина глобализацията означава разрушаване на традиционния начин на прехрана, местни общности и обичаи и съдържа в себе си заплаха за опазването на околната среда и културното разнообразие.

Колкото повече текущият процес на трансгранично взаимодействие и взаимносвързаност набира скорост, толкова повече се разширяват дискусиите не само за неравенството между страните, но и за неравенството вътре в страните, както и неговото влияние върху хората, семействата и обществото. Тревогата по тези въпроси представлява сърцевината на политиката. Непрекъснатото „догонване“ на силните от слабите страни е обект на дискусии

и неспирни дебати за демокрацията и социалната справедливост в глобалния свят.

С продължаващия спор за истинското намерение на глобализацията е необходимо да се проучат начините, по които тя може да има черти както на обещание, така и на дефект - съвременната популярна музика може да се развива и да бъде разнообразна и достъпна за силните народи по света. Глобализацията обаче може да доведе и до неравенство, чрез налагане на капиталистически основания на културния империализъм на други, неразвити народи.

Постепенно глобалната популярна музика се превръща в социален и икономически инструмент за индустриализираните западни общества от миналото. Тя поддържа чрез закони и законодателни мерки значително влияние върху постмодерната култура днес. Въпреки това, по-тънкият подход към музикалната индустрия и процесите в нея, идващи от т.нар. масова култура или съвременна популярна култура, позволяват да се видят процесите на диференциация, диверсификация и културно творчество.

Глобализацията на музикалната индустрия поддържа контрола върху популярната музика и всъщност я унифицира. От друга страна с разширяването на възможностите за обмен на музиканти, творчество и музикални компании, води до разширяване на възможностите за проникване на различна култура в глобалния свят.

Разглеждайки възможната съпротива на глобалната популярна музика, която днес стои в дигиталното пространство, може да се твърди, че обществото сега е на кръстопът, в който формата на музикалното изкуство има потенциал да се отдели от връзките си с естетическите и материалните ценности. Същевременно глобализацията на музикалната индустрия притежава потенциала да намали мотивацията на музиканти и композитори да преследват

кариера, която поражда последици от финансовата неспособност. В крайна сметка това води до „каскади в техните музикални възможности и непрекъснат спор за упадъка на съвременната музика“ .

Възможно е безплатната музика да разруши контрола на големия бизнес и самата индустрия, като по този начин освободи музиката и даде свобода в ръцете на артисти и потребители, но е възможно и този процес да отстрани желанието на музикантите да създават и записват музика. Изясняването на значението на глобализацията включва изследване на идеите и концепциите по отношение на глобализацията в контекста на музикалната индустрия, чрез миналото, настоящето и бъдещите тенденции. Само след исторически обзор, сегашното състояние на глобализацията и нейното влияние върху музикалната индустрия може да се интерпретира една по-информирана и точна дефиниция на понятието глобализация. От една страна, глобализацията позволява на множество култури да направят своята музика достъпна за световния пазар и по този начин да създадат една истинска музикална индустрия, която може да бъде не само положителен имидж и репутация за страната, но и финансово благотворна за обществото. Тези културни продукти спомагат за формирането на разнообразния звуков пейзаж, който е очевиден в популярната музика, и по всяка вероятност вдъхновяват създаването на нови произведения, стимулират творчеството.

Благодарение на огромната природа на глобализацията и всичко, което тя оказва в съвременното общество, изследваните понятия засягат в достатъчна степен изтъкнатото значение на повдигнатите въпроси. В крайна сметка глобализацията засяга популярната музика и музикалната индустрия директно и индиректно, чрез правителството, институциите, агенциите и корпорациите, за добро или лошо.

Това позволява да се направи заключението, че глобализацията и нейното въздействие довеждат до създаването на нова музикална култура, което не може да се счита само за положителен елемент. Смисълът на създаването на тази нова култура не е еднозначен и смятам, че ощетява националните култури. Казано с други думи, всеки един печеливш музикален продукт може да излезе извън рамките на страната си, чрез възможностите на модерния свят и глобализационните процеси., но запазват ли се националните традиции в музикалното изкуство на отделните страни?

Ясно е, че заедно с разработването на нови методи в информационните и комуникационните технологии, както и с разширяването на звукозаписната индустрия, музиката се разпространява с много по-голяма скорост до всички краища на земята. Въпреки това, с глобалното разширяване на музикалната индустрия, се създава нова форма на транснационално развита култура. Както беше посочено по-горе, това няма нищо общо с хомогенизирането на музикалното съдържание или различните стилове, а с мястото, което музиката заема в ежедневието на обществото ни. Днес е неоспорим факт, че „всяка музика може да бъде чута по всяко време, навсякъде, включително и вкъщи като домашна фонова музика“ .

Паралелно трябва да се мисли по отношение на това как западната култура доминира, модифицира или трансформира местните култури и как модерната и рационална музикална индустрия, фокусирана върху качеството на създаваните продукти достига до възможно повече хора по света, а самите артисти и изпълнители могат да получават адекватното възнаграждение и признание за своя труд.

Вторият въпрос, който разглежда тази част е свързан с *транскултурата*. Културата е важен икономически ресурс и най-важната задача е да се включи културния ресурс в икономическото обращение и активиране на неговия

потенциал за развитие. Това е свързано с възприятието на икономическата стойност на културното наследство и да го разпознаем като фактор за развитие, а не само проблем за квестори, което от своя страна изисква повече умения за управление.

„Културата е пространство за комуникация и социално сътрудничество” и е фактор, който определя икономически позиции и икономическата активност. Това води до убеждението, че висока културна компетентност е условие за социалното сближаване и икономическото развитие. Транскултурата е уникален феномен на сливане на различните култури, който обхваща всички заинтересовани страни и аспекти на изкуството – в това число и популярната музика. Тя е ключът към легитимирането на идентичността – сливането на миналото с настоящето и „преоткриването на една нова обща култура“. Подобно преоткриване на нова обща култура на свой ред се основава на срещата и преплитането на различните народи и култури. Според Ламберто Тисинари (главен редактор на транскултурното списание „Transculturalism“, Квебек, Канада) транскултурата е новата форма на хуманизъм, основана на идеята на сливането на силните традиционни идентичности и култури, преплетени с различни религиозни ценности. Много учени подчертават и дидактическата значимост на тази промяна именно в академичните среди - чрез транскултурни изследвания, насочени предимно към европейския модел на съпричастност в глобализирания свят.

Ричард Слимбах, автор на книгата „Транскултурното пътуване“, счита, че транскултурата се корени в стремежа да се определят общи интереси и общи ценности през културните и националните граници. Тя се характеризира с културна плавност и динамика на културната промяна. Дали чрез необходимост, еволюция или бавен напредък на взаимодействието, различните групи споделят своите истории, символи, ценности, значения и

преживявания. В този процес на споделяне се създават условия за прехвърляне и преход. Транскултурата, много повече от обикновената „мултикултура“ (която се стреми да укрепи различията), признава неравномерната разпръснатост на различията и еднородността. Тя позволява на групите от хора да се адаптират и възприемат нови дискурси, ценности, идеи и системи от знания; изразява и разгръща нови форми на културна политика.

В популярната музика транскултурата се стреми да освети различните градиенти в музикалната културата и начините, по които социалните групи създават и разпространяват своите произведения, вкл. и начините, по които музикалните изпълнители си взаимодействат.

Втора глава поставя фокус върху ролята на международните фестивали и конкурси, като още в самото начало анализира ключови събития от световен ранг и определя значимостта им за развитието на певческите таланти в популярната музика.

Тук е отделено внимание за анализ и проучване на музикалните риалити формати, като се поставя акцент върху музикалните формати както у нас, така и по света. Ключово в този контекст е изследването върху българския и чуждестранен прочит на риалити формати, както и проучване на въпроса за тяхното влияние при реализацията на певческия талант в популярната музика в България.

За да започне своя хронологичен път, като начало дисертацията проследява *откъде води началото си* „риалити“ формата, кои са първите дефиниции на понятието и първите телевизионни изяви на световно ниво, които се считат за истинска „реална“ телевизия. В този контекст могат да се обособят няколко фактора отразяващи растежа и развитието на реалната телевизия. Първият фактор е борбата на телевизията с алтернативните медии.

Платената телевизия и интернет имат всички предпоставки статутът на свободна телевизия да ерозира постепенно и тя да се превръща във все по-негледаема. Риалити телевизията предлага безплатни, уникални и евтини форми на забавление. Освен това, увеличаването на риалити форматите несъмнено е свързано с увеличението на броя на кабелните канали, което приближава рекламодателите до все повече пазари и потребители. Това е насочване и достигане до конкретна демографска аудитория.

Концепцията за реалността в телевизията е трудна за дискусии като цяло поради широкия си обхват и понякога - противоречиви научни и професионални перспективи по темата. Възникват все по-големи въпроси около жизнеспособността на различните традиционни подходи към телевизионната реалност.

Концептуалните различия често оказват влияние върху съдържанието, дори и върху фокуса на реалните телевизионни програми. Реалността на телевизията изследва почти безкраен диапазон от тематични въпроси - спорт, музика, танци, образование, социална среда, приключения, романтика и т.н. Но независимо от това различие в становищата по отношение на точна дефиниция или конкретно определение на понятието за истинска телевизионна реалност, има неписано съгласие относно същността и „реалността“ на реалната телевизия на базата на безпристрастна оценка на неговата явна форма и съдържание. Реалността на телевизията обикновено е конфигурирана като широка категория жанр на телевизионна програма, която включва още по-широк кръг от програми, които имат претенциите, че са фактически, истински и забавни.

За разлика от формати като „Биг Бродър“ например, музикалните риалити формати показват талантиливи хора, които имат специална певческа дарба и, които правят много повече от това да присъстват определен период

от време в социален експеримент без особени заслуги и възможност за последваща реализация. По този начин телевизионните продуценти се стремят към по-високи постижения, като предоставят на своите зрители качествени програми, които разширяват културните им хоризонти. Музикалните риалити са популярни сред публиката от всички възрасти. Въпреки, че доста често самата публика желае просто да се забавлява, да избяга за известно време от притесненията и скуката на ежедневието си и не изисква висока интелектуална култура от дадения формат, тези предавания предлагат това. Сред основните притегателни за публиката е и факта, че благодарение на новите технологии, милиони хора могат да бъдат и участници във форматите - обикновено чрез гласуване.

Подробно са разгледани *музикалните риалити формати у нас и по света*, като се посочват конкретните победители, жури, моменти от отделни сезони и бъдещата професионална реализация на тези победители. Разгледани са и българските риалити програми, които са изцяло собствена продукция без адаптираното използване на външни формати.

Акцентът в тази глава е поставен върху *влиянето на музикалните риалити формати при реализацията на певческия талант в популярната музика в България*.

Навлизането на музикалните риалити формати у нас постепенно налага тенденцията телевизионните сценарии да се развиват около таланта на певците и израстването им в рамките на даденото предаване. Личните мои наблюдения върху риалити форматите се базират най-вече на моето участие в един от тези формати и възможността за проследяване на това, което се случва с участниците след края на предаванията.

Като цяло, риалити форматите у нас не водят до откритието на нови изпълнители, които да започнат сериозна кариера. Нещо повече, за България,

може да се каже, че почти всички участници излизат много силно, но за кратко под светлините на прожекторите. Те наистина са популяризирани като бъдещите звезди на музикалната сцена у нас, но за времето, през което се излъчва дадения риалити формат. След приключването на шоуто обаче, много голяма част от тях нямат възможност да реализират певческия си талант. Изпълнителите имат нужда от помощта и подкрепата на своите продуценти, които в общия случай не се интересуват от тяхното развитие след края на формата.

Световната тенденция е, че близо 70% от развлекателните телевизионни програми включват функции на риалити. Разбира се, това е характерно и за България. У нас, риалити форматите стартираха през 2004 г., когато Нова телевизия показа първия сезон на „Биг Бродър“. Предаването има наистина голям успех, след което се подготвят и излъчват още различни издания, налагайки се и местни версии.

Факт е, че впоследствие музикалните риалити формати в България започват да привличат към себе си все по-голям интерес - както към българската медийна аудитория, така и към българските музикални таланти. Въпреки че всички музикални риалити в България представят добре познатите версии на телевизионните програми от световните риалитита, версиите на българските предавания включват в себе си национални и културни особености.

Първата особеност е възможността за самопознание, обучение и мотивация за бъдещи музикални успехи. При кастингите от хиляди участници, избраните определено са мотивирани в поведението и стратегията си за представяне и чрез възможността да спечелят големи награди (договор със звукозаписна компания, възможност за концертни изяви и пр.). Като втора особеност може да се посочи възможността обикновените надарени в

музикално отношение хора да получат публична популярност. Въпреки че е част от концепцията на всички телевизионни програми, в България риалити музикалната телевизия е силно свързана с модела на структурата на обществото и влияе върху начина, по който си взаимодействат социалните групи. За да стане „звезда“ обаче, един изпълнител трябва да преодолее различни нива, да е квалифициран, добре обучен, трябва да притежава музикалното, сценичното и социалното одобрение на съдиите и публиката.

У нас, след 2004 г. с първото предаване по идея на продуцента и водещ Слави Трифонов „Аз пея в Ку-ку бенд“, са излъчвани няколко риалити формата, които са български и нямат международна намеса - „Музикална Академия Ку-ку бенд“, „Пей с мен“, „Музикална академия“.

През това време започва излъчването и на „Стар Академи“, „Мюзик Айдъл“, „Екс Фактор България“, „Гласът на България“, които се реализират по изцяло международни формати. По принцип това е удобен и сравнително лесен начин за продуцентите в България, тъй като спестява доста усилия и средства. От друга страна, обаче, това се явява и сериозна трудност, тъй като се заимства и „копира“ модел, който не е ясно дали е реално приложим и приспособим за публиката в България и за аудиторията ни като цяло.

Много често песните, които състезателите трябва да изпълняват са неподходящи за тях и талантиливи изпълнители с много добри музикални качества не могат да се изявят напълно. Младите певци са стимулирани да имитират известни световни звезди, колкото по-близко интерпретират оригинала на песента, толкова повече овации получават. Това се явява изключително негативно за бъдещето развитие на талантите. За истински успех в многообразието на съвременния свят, най-важното и трудно за постигане е, че освен таланта и вродените качества, които артиста притежава,

той трябва да изгради и собствен, уникален стил на интерпретация, да има собствен, уникален образ.

Доста често риалити форматите у нас не водят до откритието на нови изпълнителни, които да започнат сериозна кариера. Нещо повече, за България, може да се каже, че почти всички участници излизат много силно, но за кратко под светлините на прожекторите. Те наистина са популяризирани като бъдещите звезди на музикалната сцена у нас, но за времето, през което се излъчва дадения риалити формат. След приключването на шоуто обаче, много голяма част от тях нямат възможност да реализират певческия си талант. Изпълнителите имат нужда от помощта и подкрепата на своите продуценти, които в общия случай не се интересуват от тяхното развитие след края на формата.

Много често на финала на музикалното риалити се оказва, че не най-важното е дали участникът пее добре, дали е истинска потенциална звезда, нещо, което също може да постави под въпрос професионалната му музикална кариера след края на формата. Изключително предизвикателство е преекспонирането на участниците в медийното пространство и в социалните мрежи, което в крайна сметка много лесно може да доведе до загуба на интерес и бързо насищане на публиката. За съжаление, доста често продуцентите се водят по външната страна и визията на участниците. Сериозен се явява и проблемът, свързан с отношенията „продуцент-изпълнител“, тъй като много често развитието на таланта е оцетено в полза на звукозаписната компания.

Разбира се, наред с всички негативни мнения, риалити форматите са добра възможност за кариерен старт и музикално развитие, за проверка къде точно се намираш и дали имаш психиката и желанието да се изграждаш като самостоятелен изпълнител, а не имитатор. Младите хора трябва да се явяват на тези състезания не на всяка цена и да не вярват на всички илюзии, които им

създават медиите и менторите. Важно е получаването на опит на голямата сцена по време на концертите. Тези програми могат да послужат като трамплин за младите таланти, но е важно и самите изпълнители да са активни, да продължават да работят и да търсят начин за изява, да отстояват своето виждане в областта на музикалното изкуство, за да се възползват реално от успеха, който имат по време на участието си. Много от талантите след предаванията имат повече възможности да се занимават с това, за което мечтаят, ако знаят как да се възползват от получения опит при изявите си пред милионната телевизионна аудитория. Ако изпълнителят е упорит и не се отказва, работи и добива увереност, състезанията могат да водят до бъдещи изяви, безценни познанства и възможности наистина някой да ги забележи извън формата на риалити шоуто. Не трябва да се забравя и фактът, че у нас по принцип истински шоубизнес няма и музикалните формати все пак са някакъв вариант хората и продуцентските компании (дори и малко) да забележат този, който има потенциал. Освен това пазарът в България е малък, за да поеме големия брой талантиливи млади изпълнители от риалити форматите. Музикалният формат има своите правила, но за една добра музикална кариера той е недостатъчен. Талантите трябва да знаят, че музиката е изкуство и изисква непрекъснато усъвършенстване и изучаване правилата на това изкуство, за да се достигне до истинското майсторство.

У нас в историята на музикалните риалити формати са преминали десетки наистина талантиливи изпълнители. До края на предаванията и самия им финал успяват да се изкачат малка част от тях, но публиката помни не повече от двама. Случаите с родни звезди, които след музикалните състезания имат и успешна професионална реализация на сцената са много малко – тези, които записват нови музикални продукти, правят и издават своя авторска музика, имат медийни изяви, участват в концерти.

Музикалните риалити формати са възможност за талантливите изпълнители да се сдобият с ценен опит и да получат старт за своето бъдещо развитие. Те обаче носят в себе си и сериозен риск от преекспониране, чрез медийното представяне, както и създават илюзията, че всеки един изпълнител (и по време на предаването и след него) е новата звезда на българската популярна сцена. Нормално е всеки телевизионен ефир да бъде изключителна притегателна сила за търсещите изява изпълнители, тъй като носи моментална известност. Именно тук се крие и начина, по който трябва да се търси баланс – между наложените модерни модели на подражание и нашите български традиции, между чуждите риалити формати по света и тяхната адаптация на българската сцена, между естетиката на истинското изкуство, което носи наслада на публиката и екстравагантния кич, завладяващ съвременните поколения. Не на последно място е много важно българските опитни вокални педагози, творци, известни изпълнители, редактори и продуценти да работят заедно в една обща кауза – изграждането не само на популярни музикални звезди, но и на личности, които да носят както сериозни приходи за музикалната индустрия, така и гордост, слава и респект за страната си.

Българските музикални риалити формати със сигурност не заемат сериозно място в музикалната индустрия на страната на фона на подобни формати и предавания в други страни. Съдейки по търговския и музикален успех на изпълнителите след приключване на форматите, си струва да разгледаме как те се развиват в самите предавания и след тях. Успехът на българските музикални формати ефективно разкрива пред по-широка аудитория „суровия“ талант на непопулярни до тогава лица и създава нов бизнес модел, за да се постигне по-голяма гледаемост. Остават обаче въпросите за истинската музикална и културна стойност на тези изпълнители.

Дали наистина на тях им е предложено нещо повече от мимолетните 15 минути слава?

Българският музикален пазар е сред най-малките индустрии в световен мащаб. Компакт дискове, издадени от български изпълнители не генерират почти никакви приходи в музикалната индустрия. Не е изненадващо, че доста често се изразяват негативни мнения относно включването на определени изпълнители в музикалните риалити формати у нас и последващата им реализация на музикалната сцена. Често виждаме един порочен, донякъде тъжен цикъл от певци, „скачащи“ от едно телевизионно предаване в друго в опит да запазят популярността си, заедно с донякъде прилични доходи. Често отнема години на известни телевизионни изпълнители от риалити формати, за да издадат албум или поне сингъл. Още по-честа е практиката, това изобщо да не се случи.

Въпреки, че музикалните риалити формати в България са възможност за талантиливите изпълнители да се сдобият с ценен опит и да получат перспектива за развитие, от десетките предавания (от началото през 2004-та година) много малко музиканти успяват да се издигнат до ниво, на което да могат да си съперничат с големите български изпълнители от началото на 2000 г. и от т.нар. „естрадна“ ера в популярната музика у нас. Това може да не изглежда като важно сравнение, но в крайна сметка, публиката очаква не само да се забавлява чрез музикалните риалити формати, но и от участниците да се създадат успешни артисти, които ще продължат професионалния си музикален път и в бъдеще. По начина, по който влагаме истинския смисъл на понятието реализиран успешен български музикант, чрез риалити предаванията, у нас това определено не се е случило.

За съжаление, свръхнасищането също може да бъде проблем. Самият брой на телевизионните предавания за музикални таланти и броят на

„звездите“, които възникват в резултат на тях, затрудняват един конкретен изпълнител да излезе от „пакета“, след като завесите на поредния сезон са паднали.

Разбира се, не е правилно да се каже, че тези предавания са експлоататорски в пълния смисъл или, че искат само да създадат краткосрочни истории за успех и да „изхвърлят“ своите състезатели след приключване на сезона. Тези предавания са тук, за да изградят разказ в телевизията, която публиката трябва да гледа на всяка цена. Те са и възможност за по нататъшна реализация на музикалния талант, тогава когато той е съпътстван с много усърдие и труд, с много сила и воля, с много мотивация и желание за успех. Утвърдените музиканти, които използват тези предавания, за да подобрят съществуващите си профили, също могат да станат още по-успешни и популярни.

Телевизиите допълнително подсилват промоционалната сила на тези предавания. Това със сигурност не утвърждава дадения музикант и не му гарантира път на бъдеща звезда – дори за състезателите, които печелят или заемат високо място. Много често липсва основа за подкрепа на артистите, за да се възползват от този кратък успех и да го превърнат в дългосрочна кариера. Музикалните риалити имат и положително влияние върху музикантите, както и върху културното брендиране на страната като цяло. Въпреки това, те изпращат смесени послания към своите фенове и към потенциалните участници. Едно особено важно заблуждение, което влиза в общественото съзнание е, че тези телевизионни конкурси действат като единствен трамплин за музикалните изпълнителни и тяхната бъдеща професионална реализация.

Трета глава разглежда и проучва въпросите свързани с *тенденциите и перспективите за успешна реализация на младите таланти*. Перспективите за реализирането на певческия талант имат различни гледни точки, като

влияние върху това развитие оказват редица различни фактори: влиянието на училищното образование, ангажимента на родителите на младите таланти за тяхното откриване и поддържане, личния интерес към музиката, посещаването на допълнителни уроци, специализираното обучение във висшите училища, подкрепата чрез различни фестивали, конкурси, риалити формати.

Понякога музикалните педагози, преподаватели, популярни изпълнители могат да се окажат в противоречие с някои от перспективите относно развитието на музикалния талант или напротив, могат да разширят собствената си представа за популяризирането на талантите. Колкото по-специализирано става развитието на музикалните таланти в определена област, толкова повече перспективата за тях се превръща във фундамент, който е тясно дефиниран. Ако разгледаме индивидуално тези перспективи и ги синтезираме чрез най-логичните възможности, това може да разшири разбирането за развитието на музикалния талант в по-широк контекст. Реализацията може да се разгледа от гледна точка на музикални способности, музикален интелект, изпълнение, творчество, надареност.

Музикалната способност е способността да се усещат и дискриминират различните звуци. Тези основни способности за възприятие присъстват от раждането доста преди сериозните музикални занимания. Музикалните способности отразяват концепцията за присъщия музикален талант на артиста. Да се анализират и измерят човешките музикални възприятия не е трудно – чрез усещането за физическия звук, способността за изслушване, способността да си представим музиката без действителния звуков стимул, способността да помним предишни музикални преживявания, способността за интелектуално проучване и оценяване на музикалната форма и степен и др.

В сравнително ранна възраст тези способности не се различават особено, чрез интелигентността, с обучение или с нарастване на възрастта. Точно това

прави откриването на таланта възможно още преди да започне обучението, както и да посочи някои определени принципи на музикалното образование. Това е смисълът, а не капацитетът на тези форми на впечатление, които музиканта „тренира“ и съзрява с възрастта си пропорционално на степента на интелигентност и емоционално развитие.

Един музикант е интелигентен, когато разумът му е музикален, когато неговият ум е зает с желанието за знание, когато прелива от музикален интерес и с удоволствие се стреми към правилните решения на музикалните задачи, музикалните преживявания и отговори. Великият музикант, композитор, изпълнител има силата на постоянната мисъл, на голямо количество организирана информация и на способност за разработване и контрол на творческата си работа на високо интелектуално ниво.

Музикалната интелигентност описва процеса на когнитивно-развитие чрез музика, която го отличава от музикалната способност, основаваща се предимно на естествени (вродени) музикални възможности. Идеята за музикалната интелигентност датира от ранни китайски и гръцки теории за музиката и решително е включена в част от факторите, оказващи влияние върху популяризирането на талантите.

Признаването на музикалния талант чрез музикално изпълнение (представяне) е сред най-точните и прецизни фактори, благодарение на които артиста има възможност да се развива. За разлика от музикалните умения, които могат да измерят музикалния потенциал, музикалният талант се реализира чрез представяне – това представяне, което публиката чува. Музикантите, музикалните продуценти, учителите, преподавателите и пр. вярват, че чрез слушане могат да определят дали даден артист е наистина талантлив и какъв е неговия потенциал за развитие.

Разбира се, винаги има значение дали даден талант би се открил в процес на идентификация от рано (още преди училищните класове) като талантлив по-напред от останалите талантливи музиканти. Дали пее добре, защото притежава вроден талант, който показва чрез представяне или е добре обучен, или е много добър, защото непрекъснато се упражнява и практикува? Дали тази практика е наложена или желана? Чрез всички тези въпроси се търси отговора на това, което се нарича динамика на изпълнението (представянето). Музикалното изпълнение е един своеобразен опит за връзка между изпълнителя и слушателя. Музикантът комуникира чрез своята лична интерпретация, чрез средата на музика към слушателя. Тъй като слушателят чува и преживява изпълнението, процесът на тълкуване се споделя. Взаимното естетическо преживяване на слушателя и изпълнителя създава динамиката на изпълнението. Поради тази динамика оценката на изпълнението е субективна, зависима от индивидуалната перспектива на този/тези, които оценяват таланта чрез представянето му. Субективността идва и от това как се е представил предходния талант и/или как би се представил следващия.

Понякога съдии и жури могат да търсят изпълнения, които показват точност, креативност, интелектуална педантичност или техническа яркост. Оценката на представянето чрез предварителна настройка на самото прослушване е най-често срещаната форма на идентификация на таланти, като много често менторите предварително знаят какво търсят, какво би било изключително добре прието на музикалната сцена в момента, кой талант могат да продуцират изключително успешно музикалните компании. Някои музикални изпълнители могат да покажат солидни основни на талант още в началното училище, които да подчертаят плавното преминаване от чувство за ритъм в динамика или изразително представяне на слушане и последващо пеене. Въпреки това обаче, тези музикални таланти непрекъснато се нуждаят

от отлично обучение, усърдна практика и внимателна подготовка, за да развият още повече уменията си и да имат реална перспектива за реализация.

В много висока степен именно добрите музиканти, съдии, ментори, жури и преподаватели определят качеството на ангажираността като отличителен фактор, който определя кои таланти артисти в крайна сметка ще превъзхождат, ще се реализират и постигат успехи. Устойчивостта на практиката може да преодолее първоначалните дефицити на ученика. Маргинално талантилите ученици, чрез усърдна целенасочена „умишлена практика“, могат действително да просперират и да се реализират в по-успешни музиканти. Умишлената практика е силно структурирана дейност с ясна цел за подобряване и усъвършенстване на ключовите аспекти на музикалното изпълнение. Тази практика внимателно следи слабости и създава начини за подобряване. Елитни изпълнители максимизират в пъти резултатите от техните репетиционни сесии чрез тази практика. Понякога отнема повече от 10 години интензивна певческа подготовка чрез целенасочена практика за постигане на опит и развитие в определена музикална област и стил. Според водещи психолози и музикални експерти, родителите трябва да насърчават ранните признаци на музикален интерес и дейност, да започнат формално обучение в най-ранна възраст и да насърчават тези добри навици от самото начало. Музикалният талант като изпълнение се реализира в перспектива, подхранен от родители, учители, ментори, влиянието на околната среда и нейното развитие и работи ръка за ръка заедно с личната ангажираност на музиканта.

Музикалният творчески процес е важен, защото включва вътрешното усещане на музиканта и реализирането на изпълнението, комуникацията с публиката по уникален начин. Музикалното творчество се разпознава в импровизацията, в изпълнението на това, което е създал композитора, в

уникалността на този, който създава музика за другите изпълнители. В по-широк спектър музикалното творчество включва творческия слушател и критиките към творческия интерпретатор в изпълнението. Изпълнителят има окончателната задача да интерпретира как композитора би искал музиката му да звучи, да реализира стилистични граници и да изразява лично интерпретацията, реализираща целостта на музиката. Музикалният изпълнител съживява творчеството на композитора – с всяко свое изпълнение, което може да създаде динамиката, описана по-горе.

Талантът е и дарба. Много често дарбата определя възможността за реализацията на музиканта. Когато чуем думата „надарен” във връзка с музиката, аргументите за признаване на талантите чрез изпълнение, творческите начинания или музикалните способности изглеждат случайни в сравнение с възможностите и постиженията на музикалната дарба. Много често млади изпълнители-феномени, показват невероятни нива на талант, често имащи музикални способности, равни на тези на възрастни музиканти с дългогодишен опит и практика.

В съвременните условия като цяло тенденциите и перспективите за развитието на младите таланти са много. Интернет и дигиталната революция дават на музикантите възможности и доверие, които, ако те оправдаят, могат да ги отведат на върха. Подкрепата за музикалната дейност и нейното развитие трябва да е мотивирана от два много важни фактора – от това, че музиката допринася за образовани нации и културна идентичност на страната и затова, че днес повечето страни са избрали да бъдат част от голямото глобално общество.

Всяка една перспектива за развитие на музикалните таланти, всяка една промяна или реформа, която може да се случи чрез творчеството, която е замислена и като възможност да се популяризират младите изпълнители,

трябва да се осъществи. Въпреки, че доста често тези процеси се случват бавно, те дават възможност талантливите музиканти да имат свое изражение, стил и жанр, да бъдат оформени, завършени личности.

Музикантите и професионалистите, включително и студентите трябва да могат да направят своите първи крачки в истинска професионална музикална среда. Родителската подкрепа и обучението след това, изграждат базата на изпълнителя, а предавания като музикалните риалити формати дават възможност на талантите да бъдат „забелязани“. По този начин се разкрива възможността за обогатяване на музикалната сцена, включително и на българската – както от гледна точка на традицията, така и по отношение на възможността тази традиция да се развие именно музиката. Изявените лица от българските музикални формати, които са постигнали значителна популярност, културно значение, принос и полза за обществото са наистина много малко. Въпреки това, подобни предавания учат талантите да подобрят разбирането си и усещането за музика като цяло, да бъдат дисциплинирани, смели и интелигентни, с уважение към другите и обществото, дават ценни уроци, които дори и книгите не винаги могат да осигурят.

Когато става въпрос за развитие на музикалните таланти, много важно е да се обърне внимание на подбора, така както това се случва в специализираните училища, във висшите учебни заведения, дори и в риалити форматите. Отговорността на учители, преподаватели, комисии, жури, музикални компании е много съществен елемент от този подбор, тъй като чрез тях в много случаи се предопределя бъдещото развитие на музикантите и възприемчивостта от страна на публиката. Това дава подкрепа и за обогатяване на българската музикална сцена и за развитието на всички момчета и момичета музиканти, които мечтаят да пеят пред публика; дава възможност да бъдат поставени нови текстове, дава нова глътка свеж въздух на музиката.

Това е възможност за наистина талантливите и упорити млади таланти да бъдат едни от водещите имена у нас в бъдеще. Освен това, трябва да се намери баланса между интереса на публиката и този на музикантите, защото това е фактор, чрез който се поддържа един стабилен музикален сектор, който ще осигури не само разнообразен, но и качествен продукт. Този продукт трябва да има възможност да достигне до голяма публика.

И не на последно място, конкретно за нашата страна, музиката е изключителна същностна част от културното ни наследство, което може да бъде наистина обогатено с млади таланти и творци и да предложи развитието им. Музиката е много силен социален и културен инструмент. Подобно на всяка дейност тя също създава работни места, не само за продуценти и изпълнители, но и за много други професии. Това е признак на развитие, демокрация и стимул за младите артисти. Така, всички които искат да бъдат част от този свят, ще бъдат мотивирани и по-успешни във всичко, което правят, свързано с тяхното бъдеще и с бъдещето на музикалното изкуство.

Има безспорни таланти, но познават ли те традицията и как я съхраняват, повлиява ли ги културната глобализация, имат ли сцена за изява или я отстъпиха без съпротива, имат ли подкрепата на творците – на добрите композитори, на добрите автори на музикален аранжмент и на добрите поети, които да им дадат в ръцете продукта – песента – хит, шедьовъра, който да бъде изпят, с който да бъде запомнен младия поп талант. Както и това имало ли е и има ли днес така наречените покровители на таланта, меценатите, които обгрижват вече продажбата на самия талант, за да може да се развива и представя на ниво, защото всички знаем, че изкуството има висока цена и изисква големи разходи от страна на твореца и артиста за достойно представяне.

Дисертационният труд обобщава в **заключителната** си част, че въпреки всички плюсове и минуси за реалните телевизионни музикални формати у нас и по света, те са широко разпространени и изключително популярни. Нещо повече, търсенето на тези предавания сред аудиторията показва, че съществува пазар за музикалните формати. Едва ли има причина за гледаемостта им, ако те се определят като анти-социални и отслабващи морала на обществото. Основният фактор, който може да действа като обезкуражаващ за музикалните таланти е свързан със самите зрители. Риалити музикалните формати няма да съществуват, ако зрителите не ги гледат. Този фактор като сила и значение е много по-явен от констатациите, че музикалните формати само използват таланта докато е в предаването, след което с тези момчета и момичета не се случва нищо повече. Ако единствената търсена причина за участие е последващата популярност и реализация на певческия талант и предвид факта, че това не се случва в България както по света, непрекъснатия наплив от участници за всеки сезон на поредното риалити, едва ли би бил с мащаба, в който това се наблюдава у нас. Няма как да се избегне и мнението, че всичко е фалшиво, въпреки, че когато се появи нетрадиционен елемент в подобно риалити, той се превръща в голям фактор за предаването. Ако в даден сезон наблюдаваме прецедент (особено за формата в световен мащаб), зрителският интерес определено се увеличава пропорционално с рейтинга на телевизията. По подобен начин наблюдавахме изгонването на участник от „Мюзик Айдъл“ България в сезон 3, който продуцентите върнаха в предаването, а впоследствие същия участник спечели формата (Маги Джанаварова). В същият сезон на предаването зрителите станаха свидетели и на обвиненията в насилие от страна на една от участничките към популярен български инструменталист, което създаде поле за неспирни дискусии и коментари, изключително висок рейтинг и гледаемост, сериозен зрителски вот, обсъждане и констатации дори

и след риалити предаването. Подобни мелодрами и спорни въпроси подчертават влиянието на риалити телевизията и предизвикват емоциите на хората. Друг е въпросът, че мястото им изобщо не е в рамките на музикален формат, още повече когато става въпрос за търсене на наистина талантлив победител с реална възможност за реализация на българската сцена. Подобни недоказани събития насърчават омразата и създават вълнения сред музикалната гилдия в България, колкото и да е малък пазара за реализация на събития, концерти и възможности за изява.

Много важно е да се направи разликата между предавания за забавление и такива, които наистина носят стойност за участниците и за зрителя и, на които талантите могат наистина да разчитат за своята реализация. За реализирането на музикалния талант има много повече смисъл в награда, която не е просто парична, а когато тя е свързана именно с популяризирането му като изпълнител на сцената. Доколко това се случва, вече обсъдихме, но е факт, че получаването на възможност и безценен опит по време на предаването е шанс за присъствие в музикалния бранш. Освен това опитът или експозицията получена по време на предаването предлага възможност и за участниците, които не печелят или си тръгват много рано (Михаела Филева от „Х Фактор България“, сезон 1). Чрез музикалните формати обикновените хора показват своите умения и талант. Така телевизията става платформа за изява, възхвала и признание от аудиторията като осигурява едно начало, което в противен случай не би било възможно. Разбира се, факт е, че изключително голям брой участници, вкл. и победители, след края на предаването се връщат към ежедневните си задължения и работа.

Ефектите от музикалните риалити формати върху развитието на певческия талант у нас са многопластови, широкообхватни и непредсказуеми. Тези, които се надяват на създаването на фалшива реалност обаче, не

заслужават внимание и присъствие. Както продуцентите, така и участниците, трябва да осъзнават бъдещите последици върху изпълнителите като цяло, особено сред младите, които тепърва навлизат в музикалния жанр. Изявените лица от българските музикални формати, които са постигнали значителна популярност, културно значение, принос и полза за обществото са наистина много малко. Въпреки това, подобни предавания учат талантите да подобрят разбирането си и усещането за музика като цяло, да бъдат дисциплинирани, смели и интелигентни, с уважение към другите и обществото, дават ценни уроци, които дори и книгите не винаги могат да осигурят.

Аз лично смятам, че за да се разреши един проблем, към него трябва да се подходи смело, конкретно и директно. Ето защо в настоящия труд се стремя ясно да назова проблемите, които виждам пред младите поп изпълнители особено през последните 15 години, а именно: има безспорни таланти, но познават ли те традицията и как я съхраняват, повлиява ли ги културната глобализация, имат ли сцена за изява или я отстъпиха без съпротива, имат ли подкрепата на творците – на добрите композитори, на добрите автори на музикален аранжимент и на добрите поети, които да им дадат в ръцете продукта – песента – хит, шедьовъра, който да бъде изпят, с който да бъде запомнен младия поп талант. Както и това имало ли е и има ли днес така наречените покровители на таланта, меценатите, които обгрижват вече продажбата на самия талант, за да може да се развива и представя на ниво, защото всички знаем, че изкуството има висока цена и изисква големи разходи от страна на твореца и артиста за достойно представяне.

Чрез опита ми за анализ на културната глобализация и влиянето и в развитието на съвременните поп изпълнители и изследване на състоянието на актуалното музикално изкуство се надявам да внеса яснота в пътищата за разрешаване на реалните проблеми, касаещи младия поп изпълнител и въобще

реализацията на съвременна и качествена българска поп музика. Заставам зад идеята музиката в България да бъде приоритет на нашата държава в лицето на Министерство на културата, на музикалните училища и НМА „Проф. Панчо Владигеров” и на всички грамотни меценати, но не и на медийните босове, защото талантът е нашето истинското богатство.

III. Справка за приносите в дисертационния труд

Теоретичните и практико-приложни приноси в дисертационния труд се обобщават в следните посоки:

1. Обосновани са тенденциите в развитието на певческия талант у нас в условията на глобализация;
2. Показани са факторите, оказващи влияние върху развитието на младите певци;
3. Изяснена е връзката между развитието на младите певци и риалити форматите в България;
4. Създадена е нова концепция за реализацията на младите таланти;
5. Осъществено е цялостно изследване на проблемите при реализацията на младите таланти след музикалните формати;
6. Направен е сравнителен анализ между музикалните формати у нас и по света;
7. Теоретично е обоснован собствен модел за стимулиране на музикалните интереси на певците в областта на популярната музика;
8. Систематизиран е голямо количество материал, свързан с културната глобализация, европейската интеграция и новите музикални формати.

IV. Художественотворческа дейност

Художественотворческата дейност на автора включва четири основни направления и описва подробно работата във всяко едно направление. Това са:

- Музикални формати;
- Концертна дейност;
- Песни и видеоклипове;
- Педагогическа дейност.

V. Творческа автобиография

Творческата автобиография на автора включва периода от студентските години, през периода 2001 г.- 2006 г., когато изучава „Поп и джаз пеене” в НМА „Проф. Панчо Владигеров”, катедра „Поп и джаз изкуство” в класа на доц. Алис Боварян и началото на музикалните изяви на автора и творческата му кариера. Като студент активно участва в годишните концерти на Академията, както и във всички продукции на своя вокален педагог.

Изявите като изпълнител започват през 2004 г., с явяването на конкурса за певци „Аз пея в Ку-Ку бенд”, организиран от „Шоуто на Слави”, в който е сред петте избрани финалисти от явилите се 1000 кандидата. Поради големия зрителски интерес към конкурса, е създадена „Музикална Академия Ку-Ку Бенд” (2005 г.), в която с екип от български композитори и текстописци, авторът подготвя и изпълнява първите си песни.

Творческата автобиография обхваща периода до 2018 г. включително като съдържа концертната дейност на автора, музикалните формати, в които участва, песните и видеоклиповете, изявите, участията като жури и преподавателската дейност в НМА „Проф. Панчо Владигеров”.

Музикалният репертоар е оформен от редица български композитори и поети създали песните „Яно ле, първо либе”, „Слънчева жена”, „Don't wanna be alone”, „Европеец”, „Пази се от тъмното”, „Теб да намеря”, „Няколко тона любов”, „Тя е толкова”, „Лятото на любовта”, „Tired soul”, „Сянка”, „Любовта е тук”, „Шепа пясък”, „Звук за момичета”, „Следва продължение”, „Колко”, „Стерео”, „Запомни ме”, „Вълшебен цвят”, „Толкова”, „Само ти“, „Тези дни“. Към момента Владимир Димов работи като хоноруван асистент в Катедра „Поп и джаз изкуство” и всяка година провежда за студентите си пролетни и есенни концерти.